

ARXIV

DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

ANY XVIII - SEGONA EPOCA

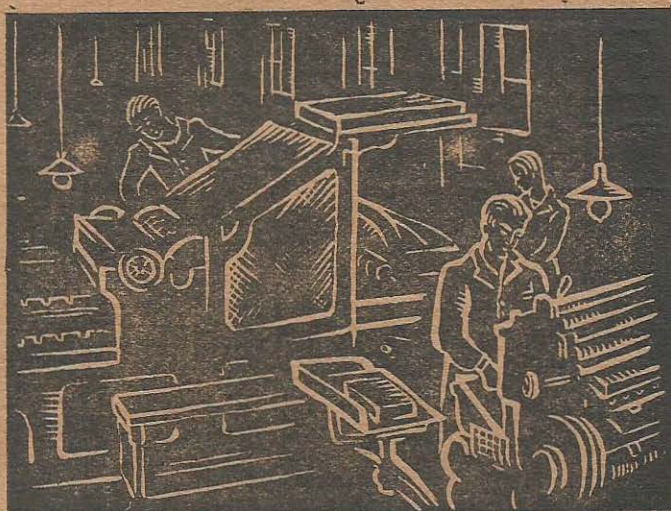
GENYER - FEBRER DE 1936 :: N.º 99

SUMARI:

TEXT: Noces d'argent. — Lloançà, per *Josep M. Arola i Camps*. — Remembrança, per *Lluís Castanyer*. — Excursió a Sant Mamet, per *Miquel Galí i Figueras*. — Sant Llorenç, Patró de l'excursionisme terrassenc, per *Alexandre Galí*. — Brindis, per *Joan Montllor i Pujal*. — Bona tasca, per *Domènec Palet i Barba*. — Tasca lloable, per *F. Pi de la Serra*. — Record, per *Antoni Boada i Lladó*. — L'excursionisme terrassenc, per *Pau Gorina*. — La unió fa la força, per *Jaume Altisen*. — Una valor, per *Marian M. Galí*. — Una guspira de llum, per *R. Graner i Civil*. — Les festes del XXV Aniversari. — Crònica. — Excursions i Conferències.

GRAYATS: El Centre Excursionista al Sanatori de can Viver, (24 gener, 1911). — Placa de ferro forjat, dedicada als socis fundadors, clixé, *Xavier Arola*. — Ermita de Santa Maria de Campanyà, clixé, *Xavier Arola*. — Retaule de l'ermita de Santa Maria de Campanyà, clixé, *Josep Llenes*. — Altar de l'ermita de Santa Maria de Campanyà, clixé, *Xavier Arola*.

JOAN MORRAL

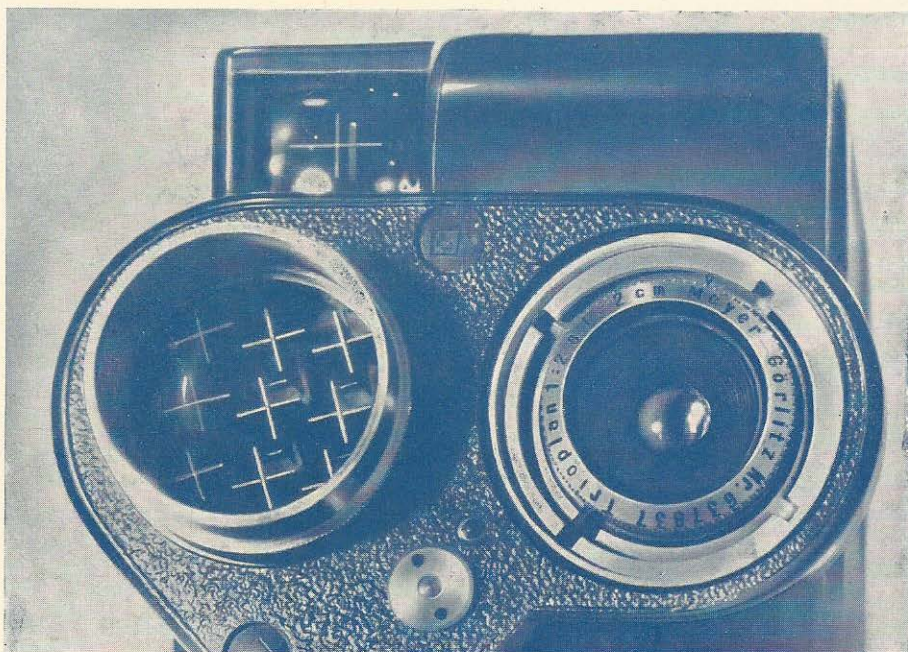

I M P R E S S O R

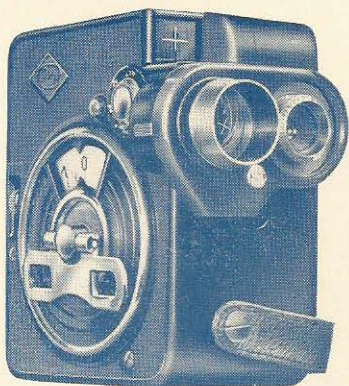
Nord, 22

Terrassa

presenta la seva nova moto-càmera en 9 $\frac{1}{2}$ mm., amb

diafragma automàtic

El més inexpert treurà pel·lícules de màxima brillantor i vigorositat. Totes les cintes surten perfectes de llun. Aquesta càmera pensa i estalvia per a vostè.

Preu amb Meyer Trioplan
2.8 F. 20 mil·límetres:

Ptes. 675

Demaneu prospectes dels projectors «Eumig», famosos pel seu gran rendiment i preus econòmics

Distribuidor General per a Espanya:

Pau A. Wehrli, c. Girona, 121, Barcelona

De venda a Terrassa: **LA CASA DE L'AFICIONAT** de Baltasar Plans

RAVAL F. GALAN, 38 - TERRASSA

L'OBRA

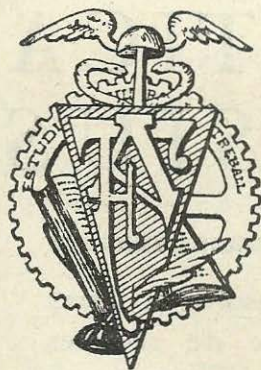
QUE TANTS EXCURSIONISTES ESPE-
REN, APAREIXERÀ DINTRE DE POC

Guia monogràfica de St. Llorenç del Munt

edició del Centre Excursionista de Terrassa

*Volum de format pràctic, d'unes 200 pàgines,
relligades en tela, amb 60 fotografies i 30 di-
buïxos a la ploma, dos dels quals seran la
panoràmica des de La Mola i El Montcau,
al tamany de 20 x 30 cm.*

*Completat amb un magnífic i detallat mapa,
a quatre tintes de 40 x 60 cm.*

Acadèmia FUSTER

Creadora dels mètodes INSTRUCCIÓ

Per a nens, nenes, joves i senyoretes

Pàrvuls - 1.ª Ensenyança - Batxillerat

- Peritatge Mercantil - Comerç -

Idiomes - Dibuix - Pintura

Muntada amb tots els avenços pedagògics: Bi-
blioteca Cinema. Conferències, etc. Pares: l'Aca-
dèmia Fuster us ha resolt els grans problemes
de l'educació dels vostres fills. No ho dubteu.

Demaneu prospectes explicatius del seu sistema

Carrer del Teatre, 2

Telèfon 2352

TERRASSA

Consocis:

Efectueu les vostres compres en les cases anunciades en el present «A R X I U».

Aficionats

Drogueria Armengol

Revelo gratis tots els negatius. Ampliacions a preus econòmics.

Rambla d'Egara, 215

Telèfon, 1312

ASSEGURANCES CAPELLA

Vida
Incendis
Motí
Furt
Responsabilitat Civil
Atracament, etc.

Emili Soler, 98

(abans St. Leopold)

Telèfon, 1459

TERRASSA

Subdirecció de

L'UNION

OPTICA ALSIUS

Gran assortit en ulleres
Despatx de receptes
Prismàtics - Brúixoles
Material fotogràfic
Treballs per aficionats

Alcalà Zamora, 8- Terrassa

ARXIV

DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

ANY XVIII

Segona època

GENYER - FEBRER 1936

NÚM. 99

NOCES D'ARGENT

EL nostre Centre ha assolit una fita remarcable en el llarg i gloriós camí que li és destinat a prosseguir. Ha rebut un raig de llum argentada que tenim de guardar íntimament en el reconet més pregon de l'ànima, per a il·luminar-nos les contrades que menen dignament vers les daurades i vistoses noces d'or.

L'excursionisme, cosa sublim que porta la pau al cor, l'alegria als ulls i el viure amb resignació i tranquil·litat en mig dels embats més desenfrenats de la vida, viu en lloc molt enlairat i pot estar joïós el que es troba en camí de tanta alçària. El nostre pas per la terra, té quelcom d'infant, d'infant il·luminat, si seguim amb devoció les normes excursionistes.

Serenor dels cims nevats i de les valls gemades i florides que us esteneu voluptuosament fins al fistoneig sorrenc de la mar blava, alegre i bellugadissa, que ompliu el nostre cor de flaires delicades i les nostres orelles de música armoniosa, mostreu-nos entre cants d'ocells i remors de selves verges, les perfectes meravelles del geni creador i féu de tots els mortals una gran família que, per damunt d'ella, hi floreixi l'amor!

L l o a n ç a

Que dolça i bonica és aquesta paraula! Es senzilla i breu, però d'una significació grandiosa. Crec que és la més encertada de pronunciar en aquests moments de glòria del Centre Excursionista de Terrassa, entitat també humil i senzilla, però de fruit immens. Ella celebra el XXVe aniversari de la seva fundació, instants feliços i històrics. Quin ésser humà pot haver-hi que precisament ara, admirant l'obra realitzada no deixi de lloar-la? Lloem-la, doncs, i fem que el nostre crit d'alegria repercuteixi ben lluny i que ressoni en les enfilades roques, canals, avencs i natura tota, de la nostra admirada i amiga muntanya de Sant Llorenç del Munt.

Llàstima que aquesta manifestació de goig no puguin compartir-la aquells volguts companys, fundadors i continuadors dels mateixos, traspassats a millor vida, que amb tan de zel i abnegació treballaren en profit de la nostra entitat. Es a ells, més que a nosaltres, que els correspondria aquesta glòria, però el destí no els ha permès poder gaudir això. Que descansin en pau.

També és un deure d'un bon fill recordar-se de la seva mare; per això no volem que, en data tan commemorativa i tan feliç per nosaltres, quedi sense esmentar la nostra entitat mare, el Centre Excursionista de Catalunya. No dubtem que ella estarà joiosa de la tasca que hem portat a cap i de l'ambient excursionista que hem creat dins la nostra ciutat i la nostra comarca. Haurà pogut comprovar que som dignes fills d'ella, que hem sabut aprofitar-nos del seu exemple i pot tenir la plena confiança que posarem totes les nostres forces per a continuar l'obra i millorar-la, si és possible.

Vint-i-cinc anys! Bella història creada, fruit d'aquells entusiastes joves que un jorn el fundaren. Bona llavor i ben assaonada, pels companys que els han succeït. Hem de prendre nosaltres, els novells excursionistes, un bon patró d'aquesta tasca, ésser treballadors i constants, millorant si és possible el que se'ns té confiat, fent bategar en el cor de tots els excursionistes aquelles paraules del nostre himne:

Assolirem el pic més alt
Si aconseguim nostre ideal.

JOSEP M. AROLA I CAMPS.

Remembrança

(Breu memòria llegida en l'àpat commemoratiu del XXVe aniversari, pel soci fundador Lluís Castanyer).

En el dia d'avui que celebrem aquesta festa del vint-i-cinquè aniversari de la fundació del nostre Centre, em plau recordar l'entusiasme que regnava entre aquell estol d'amics que ens reunírem per primera vegada en aquell local del «Grup Esperantista», instal·lat en el carrer del Nord, núm. 26, on amb tot i la bona fe que tots posàvem per a fer créixer l'entitat, poc podíem preveure arribés a assolir el lloc on avui es troba i menys el de celebrar aquesta festa que molts, per diverses causes, no poden gaudir.

Aquell entusiasme de les primeres reunions de 1910, sembla que encara vibri en la meua pensa i això fa que us demani que em permeteu dir-vos, amb breus paraules, com jo vaig ésser soci fundador.

He fet memòria i gairebé puc precisar dades: Era el dimarts, 11 de setembre de l'any 1910, a les deu de la vetlla, que la casualitat volgué que ens trobéssim amb l'amic Domènech, el qual m'explicà que anava a una reunió que tenia lloc en el «Grup Esperanto», després de finides les classes, per tal de parlar de la fundació d'una entitat excursionista. Fèrem conversa bona estona sobre el projecte i tots sortírem convençuts de què s'havia d'anar endavant. S'acordà una nova reunió pel dimarts que seguia, dia 18, i que dintre aquella setmana tots treballàrem per aportar el major nombre de simpatitzants.

Aquesta segona reunió ja va ésser més animada. Fòrem uns 25 els assistents es féu un total de 40 junt amb els adherits. Vist aquest resultat, es donà per constituït el Centre Excursionista i es nomenà Junta Directiva, per la qual foren elegits els senyors, Eduard Giralt, President; Pere Domènech, Vice-president; Francesc Badiella, Vocal; Baltasar Pineda, Vocal arxiver; Joan Armengol, Tresorer; Francesc Capella i Autonell, Secretari.

S'acordà que la quota mensual fos de 0'50 ptes. i que els socis fundadors pagarien mig any a la bestreta o sien tres pessetes.

Aprofitant l'entusiasme que regnava en dita reunió, ja es volgué donar fe de vida i es proposà fer una excursió el diumenge i dilluns següents, dies 23 i 24, diada de la Mercè, (llavors dia festiu) i aquesta s'efectuà (encara que

no amb caràcter oficial) a Mura, visitant les coves. Els assistents fórem onze, dels quals sols recordo els noms de Domènech, Badia, Capella, Pineda B. Joan Armengol i Segués.

Per tal de no deixar refredar l'entusiasme, cada festa es feia una excursioneta a muntanya. Això i el fet que cada u s'havia convertit en un propagandista del nou Centre, valgué l'ingrés de nous socis que vingueren a engruixir les nostres files fins arribar a últims de novembre, data en què s'efectuà l'excursió oficial a Rubí, Sant Mamet i Sant Cugat, que assolí un bell èxit.

I, qui no recorda les lliçons de Geologia que tot seguit ens donà el senyor Palet i Barba? I les de Fotografia del senyor Blanxart? Encara que els assistents no érem molt nombrosos, contribuïren, i força, al reeiximent del nostre Centre.

Ara sols em resta dir, que em sento orgullós de l'obra que ha realitzat el Centre Excursionista, durant aquests vint-i-cinc anys, i encara que d'un quan temps ençà, no hi faig vida activa, no vol dir això que no li porti la mateixa estimació de sempre i us diré que en l'ocasió que el meu fill volgué ingressar-hi, em proposà passar la meua papareta a nom seu, a la qual cosa, vaig contestar-li, que mentre pugui i visqui, vull conservar el número de soci fundador del nostre Centre Excursionista.

LLUÍS CASTANYER.

Terrassa, 10 de novembre del 1935.

Excursió a Sant Mamet

Amb motiu del vint-i-cinquè aniversari del Centre Excursionista, aquesta entitat volgué repetir la primera excursió oficial que va fer-se el dia 25 de novembre de 1910, essent l'objecte d'aquesta excursió la visita del Monestir de Sant Cugat, visitant-se també, per ésser de pas, l'ermita de Sant Mamet. La d'aquest any quedà reduïda a aquesta ermita. Vaig ésser un dels concurrents a aquella excursió i he fet la d'enguany confiant trobar-m'hi amb algun dels companys que anaren a aquella, socis encara, del Centre. No ha estat així, m'hi he trobat sol. Vull fer esment de la forma en què es féu la primera excursió oficial.

Sortirem en número de 32 excursionistes a un quart de nou del matí amb carruatges cap a Rubí, dirigint-nos tot seguit a can Castanyer, lloc on està

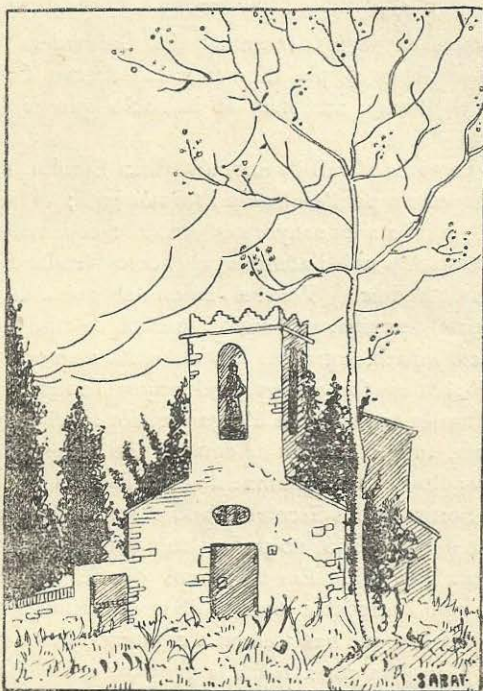
situada l'ermita de can Campanyà. Visitada aquesta, ens encaminàrem a peu cap a Sant Cugat, visitant l'antic monestir benedictí, l'església, la rectoria i restant-hi fins a mitja tarda, emprenent, després, a peu, la carretera que porta a Cerdanyola on agafàrem el tren que ens retornà a Terrassa.

Els que férem la d'aquest any no fórem en tan gran nombre. Sortirem amb els FF. de Catalunya fins a Rubí. En l'estació fórem rebuts pel senyor Martí Tauler, director de les Escoles Ribes i el Sr. Pere Roure, molt entès en arqueologia, els quals ens acompanyaren durant tota l'excursió. S'anà tot passejant fins a can Castanyer i d'aquí a l'ermita de Santa Maria de Campanyà, més coneguda per Sant Mamet per venerar-s'hi aquest Sant, patró de les parteres.

L'edifici és obra de diferents èpoques, essent la portalada la part més antiga, on encara es conserven restes de la construcció primitiva, sobre aquesta part es reconeix encara la nova construcció probablement del segle XVIII. El més notable de l'ermita, ultra la imatge de l'Assumpta, és un retaule gòtic dedicat a Sant Sebastià, de dimensions molt reduïdes, digne d'ésser estudiat.

Sortint de l'ermita, en unes roques tocant a les parets de la mateixa, els aficionats als fòssils pogueren esplaïar-se en la recol·lecció d'aquests, puix que hi abunden, per haver estat aquest lloc antigament mar del Vallès.

Continuem l'excursió i a indicació del senyor Tauler ho fem agafant l'antic camí vell de Sant Cugat a Rubí, camí poc fressat ja i molt perdedor, per no utilitzar-se des de que hi ha la carretera. Recordo haver-hi passat el dia 3 de març de 1931, anant d'excursió amb el doctor Angel Sallent i l'amic

Ermita da Santa Maria de Campanyà

Miquel Fargas, venint de l'aplec de Sant Medí. Passem per un grup de cases de pagès denominat La Guinardera i seguint fins a can Sant Joan arribem al pla d'urbanització de can Oriol i d'aquí ens dirigim a les Escoles Ribes, acceptant la invitació que molt amablement ens féu el senyor Tauler.

La visita al vell i sumptuós edifici Escoles Ribes fou força interessant. Començarem per l'esplèndid i formós jardí; el senyor Tauler obsequià amb tota gentilesa a les senyoretes amb bonics ramells de roses i passant pel pati d'esbarjo dels nois i admirant els bonics detalls de la façana, entràrem en l'interior de l'edifici. Vestíbul, aules dels nois i de les noies, aules de treballs manuals, de cuina, de religió i música, de dibuix i escultura, gimnàs, química i física, museu de treballs dels mateixos alumnes, biblioteca, saló d'actes, direcció, tot ens fou ensenyat pel senyor Tauler, aturant-nos en cada lloc per a escoltar les explicacions d'organització, funcionament i característiques de cada sala, en bon conjunt de detalls. En aquesta tasca fou ajudat també pel senyor Roure, antic alumne de dites Escoles.

Sortint de les Escoles Ribes, el senyor Roure volia fer-nos visitar el forn Ibèric de Can Fatjó, no podent complaure'l per no perdre el tren que a la una arriba a Terrassa. Ens dirigirem, doncs, cap a l'estació, trobant-nos pel camí amb l'agradable sorpresa d'ésser obsequiats pel senyor Tauler amb coques i pastes que havia entrat a comprar en una pastisseria que trobàrem al pas. Gentilesa que acredita la generosa esplendidesa de tan amable senyor.

No cal dir, ens sentirem agraïts de la franca i germanívola acollida de què fórem objecte per part dels senyors Tauler i Roure, que quedà demostrada a l'arrencar el tren que ens retornà a Terrassa.

MIQUEL GALÍ I FIGUERAS.

Desembre de 1935.

Sant Llorenç, Patró de l'excursionisme terrassenc

Que ens perdoni Sabadell i també Manresa. No pretenem que Sant Llorenç sigui únicament dels terrassencs, però és un fet que la muntanya de Sant Llorenç engresca als bons veïns de Terrassa. Veure-la tan franca i ardida amb els seus blaus que els pintors terrassencs, sobretot en Vancells, coneixen tan bé i sentir la pruija de trescar-la, és tot u. Passa alguna cosa semblant a les criatures que en trobar un munt de rocs pel camí l'han de saltar.

Salvant totes les proporcions, qui gosaria restar davant d'una muntanya com el Montblanc, poseu per cas, sense sentir l'atracció poderosa d'acostar-s'hi i descobrir tots els seus secrets. Així passa amb Sant Llorenç. Els ulls i el cor se n'hi van per a conèixer les seves valls, les seves reconades, els seus cingles i espadats, els seus boscos i sobretot per a posar-li el peu al coll, per arribar-li al cim una i una altra vegada.

Estem segurs que això ha succeït sempre des de que hi ha gent, amb ulls al front i bon pit, al peu de la muntanya. Sinó que antigament, d'anar a Sant Llorenç o de córrer món no se'n deia excursionisme. S'anava a caçar o a cercar bolets o tòfones o a fer una fontada de tant en taut. Ara també, sinó que la cacera o la percaça s'han eixamplat: es va a córrer avencs, a fer escalades, a cercar records, a reproduir la muntanya o a gaudir de l'espectacle meravellós de les hores en aquells turons o simplement a fer excursionisme físic per a enfortir el cos i amb el cos l'ànima.

Perquè existeix la muntanya de Sant Llorenç al costat de Terrassa hi ha a Terrassa un excursionisme tan arrelat. Em deixeu donar-ne fe? Jo soci fundador del Centre Excursionista de Terrassa puc dir que ja aleshores, als bons començaments, Sant Llorenç era per a nosaltres com una núvia, plena de tots els encisos i d'aleshores ençà, després de tants anys, el Centre no ha parat de contemplar aquesta mena de núvia, l'esplèndida muntanya per a plasmar-la amb totes les seves gales que són inacabables. Per quan el producte d'aquest enamorament, que ni a mi tampoc no m'ha deixat mai, hagi aparegut, —la monografia de la muntanya de Sant Llorenç— demanem que l'encís no s'estronqui i Sant Llorenç sigui més i més estimat en bé de l'excursionisme terrassenc.

ALEXANDRE GALÍ.

B r i n d i s

(Llegit per l'autor en el banquet que, per commemorar el XXVe aniversari del Centre, es celebrà el dia 10 de novembre passat).

En nom del Centre Excursionista del Vallès vaig prendre part en l'acte inaugural del Centre Excursionista de Terrassa, i amb la mateixa representació he participat, dimecres, en la sessió commemorativa d'aquella joiosa naixença, vint-i-cinc anys després. I encara he estat efusivament invitat, com

a particular, a aquest esplèndid dinar de germanor, en celebració del vint-i-cinquè aniversari del vostre Centre.

¡Quin honor i quin goig per a mi, aquest d'ésser, en els dos actes primerament esmentats, el missatger de la salutació cordialíssima i de l'expressió de fraternal companyonatge del nostre Centre de Sabadell al de la ciutat germana!

Els qui aleshores érem joves, ara tenim molts cabells blancs: la faç velliosa de tants amics que en les festes d'aquests dies ens hem retrobat, em diu com és la meua. Però ço que és verament lamentable no és pas l'empremta dels anys, sinó l'absència d'aquells volguts companys que tots hem enyorat, que ja no s'adelitaran mai més en la visió de Sant Llorenç del Munt, ni pujaran cap més muntanya. Que Déu els tingui tots a la Glòria!

Que la bona amistat que tothora ha unit els dos veterans Centres excursionistes, no sofreixi amb el temps cap minva, ans sigui pels anys incrementada.

El Centre Excursionista de Terrassa, per la seva actuació seriosa i la tasca acomplerta, fa molt d'honor a la seva ciutat insigne i a l'excursionisme català. Estic ben segur que els bons excursionistes de tot arreu de la nostra terra ho reconeixeran, com ho reconeixem els socis del Centre Excursionista del Vallès, jo particularment.

Desitgem-li, doncs, forces anys de vida i la major puixança per bé del nostre ideal de caminants fervents, que és l'anhel viu i flamejant d'aquest gran amor a la Natura i a la Pàtria que ens mou a tots i ens aplega i ens agermana.

JOAN MONTLLOR I PUJAL.

Bona tasca

Per als qui tenim bastants anys, ens sembla que era ahir que l'excursionisme era establert i organitzat corporativament —diguem-ne— a Terrassa, per l'inici d'un bon estol de joves ardits, plens de bons intents, amb el concurs d'alguns ja quelcom provectes, uns d'aquests amants de les sortides a fora ciutat que practicaven de tant en tant i d'altres dedicats a investigacions adients i fins algun ben especialitzat. I en aquest quart de segle, l'excursionisme ha pres una gran volada a la nostra ciutat, potser major que en cap altra

de la regió, el que és motiu de satisfacció pels que secundant aquells bells propòsits ens allistàrem tot seguit i prenguérem part als actes inaugurals del nostre Centre Excursionista, cap i casal de l'excursionisme terrassenc, encara que en aquest lapse de temps s'hagi expandit derivant-ne altres entitats i grups del seu exemple i mestratge.

En inaugurar-se el Centre, s'accentuà el caire de l'excursionisme que s'ha dit científic, o d'investigació, recerca i recull i de vulgarització científica o cultural per a fer dels excursionistes actius, observadors conscients i fàcils col·laboradors d'aquelles finalitats científiques, sense però oblidar-se del valor de l'excursionisme en l'aspecte físic o fisiològic dels seus practicants.

Avui en l'excursionisme i així també en el terrassenc, els caires esportius han pres bona volada, però s'ha de reconèixer que s'hi fa esportivitat conscient i que no s'obliden i més bé s'hi enllacen aquells altres esmentats.

Amb motiu d'aquest vint-i-cinquè aniversari, esguardant enrera la vida del nostre Centre, repassant ARXIU, on estan registrades les seves activitats, s'ha de veure i reconèixer quant s'ha fet en l'ordre de l'excursionisme científic, en múltiples i diverses de les seves manifestacions. I ha d'ésser motiu de bona satisfacció per a tots els qui en som membres i senyaladament pels dels primers temps, la publicació, coincidint amb aquestes noces d'argent, de la Guia monogràfica de Sant Llorenç del Munt, que en serà una bella mostra de la labor esmentada, constituint un bon exemple que donarà el Centre a l'excursionisme de fora casa.

Jo, que anys enrera havia pres part activa en alguns dels aspectes del susdit excursionisme, àdhuc com a iniciador i vulgaritzador, em sento satisfet per la feina feta, no sense desconèixer que es pot fer més encara, que resta molt per fer.

En l'ordre de les ciències naturals a que principalment vull referir-me, i més concretament en el de la geologia i conexas a la qual investigació he esmerçat activitats, ¿quant no hi ha encara per fer? quantes coses d'observació conscient per aquestes contrades properes podrien curosament esguardar els nostres excursionistes i en quin recull de dades no podrien col·laborar?

Observacions i recerques respecte a roques i manifestacions pètries filonians dels propers terrenys primaris de les que resten aclarir-ne certes diferències i en els mateixos terrenys detalls de diferència i d'evolució de caràcter metamòrfic i d'altres de sedimentació i de posició estratigràfica, que podrien resoldre el problema dels períodes o èpoques a què pertanyen, que pot dir-se que no s'ha emprès encara seriosament.

Observacions petrogràfiques i de sedimentació, de recull de fòssils, etc., de les demés formacions geològiques de la nostra comarca, que encara que la fixació de nivells, o diguem de períodes i èpoques està ja més o menys detalladament determinat, poden resoldre major especificació o altres problemes de detall o de particularitats d'interès.

I en l'aspecte conexe amb la geologia, el del modelat extern dels terrenys o de les formes o detalls de la seva faç, de la seva topografia, que pertanyen a la geografia física, quant hi ha per aquí per observar i registrar, quant per vulgaritzar en l'aspecte cultural dels nostres excursionistes?

Confiem que el Centre, per contribuir a això que deixo apuntat, tindrà cura de que es donguin conferències adients en els cursos successius, com també que entre els joves excursionistes vagin sortint-ne alguns aficionats o devots de l'observació conscient del llibre que ofereixen els terrenys que en les excursions es trepitjen.

DOMÈNEC PALET I BARBA.

Tasca lloable

Les activitats del nostre Centre, en el període d'aquests vint-i-cinc anys que tan brillantment s'estan commemorant, han estat en tots conceptes dignes de lloança; tots els que pertanyem a aquesta benemèrita associació n'estem ben orgullosos. El que cal, ara, és que tots procurem superar la tasca realitzada durant aquest primer període i que, al celebrar les seves noccs d'or, puguin encara, els que llavors tinguin el goig de presenciar-ho, remarcar la superioritat de l'obra del Centre en els seus darrers temps.

Per tal que això pugui ésser una realitat, cal que tots hi treballem; el qui no pugui aportar-hi les seves activitats que hi porti les seves iniciatives. De coses a fer n'hi han moltíssimes i per això és convenient assenyalar camins a seguir, encara que no siguin planers i fàcils d'emprendre, puix que moltes vegades les dificultats són un estímul valuós per aconseguir l'èxit d'una empresa.

Ara que ja és un fet la publicació de la Guia del Sant Llorenç, que com tots sabem ha costat laboriosos treballs i que serà una glòria pel Centre, per la seva importància i acurada presentació, a mi em semblaria molt a propòsit que ens proposéssim emprendre una campanya per aconseguir l'habilitació,

dalt de La Mola, d'un hostel o refugi on pogués l'excursionista resguardar-se del mal temps i, sobretot, de poder-hi descansar amb certa comoditat.

Actualment, és tan reduït el petit resguard que forma la masoveria i està en tan males condicions, que no hi ha manera d'enquivir-s'hi i el que arriba allà suat i cansat, no té altre remei que emprendre de nou la davallada, sense haver pogut fruir amb comoditat el bell panorama que s'albira des d'aquell cim.

No crec que costés una gran despesa habilitar un espaiós menjador, amb la seva llar de foc i una bona cuina, en les construccions que formen la masoveria; naturalment que caldria adaptar-ho amb l'aire dels edificis allà existents, mes sigui com sigui, estic segur que no caldria pas cap esforç extraordinari per a realitzar-ho.

Si el Centre donés la idea i fés el corresponent projecte, no hi ha pas dubte que amb una bona propaganda entre els vallesans i els molts entusiastes de la muntanya i comptant, amb seguretat, amb l'apoi dels propietaris, la cosa podria ésser una realitat dintre pocs anys.

Fem doncs tots plegats un esforç per a completar el treball que ha calgut realitzar per aconseguir la publicació de la Guia monogràfica i al mateix temps que contribuïrem a augmentar la glòria del Centre, farem un senyalat servei als excursionistes que van a Sant Llorenç del Munt. Contribuirem, també, a intensificar les visites a la nostra muntanya, que si bé és molt coneguda, no és encara visitada com caldria, per la manca d'un recer que proporcioni una agradable hospitalitat als seus visitants.

F. PI DE LA SERRA.

Record

Compreneu l'essència d'aquesta paraula? Segons com s'aplica té un sentit ben invers. El record fa viure moltes vegades, però el record moltes vegades aclapara. Si desgraciadament els anys han fet de mi un company separat de les activitats del Centre, no per això he deixat de tenir-hi el mateix afecte de sempre. El record de la meua intervenció en les tasques de l'entitat em fa reviure estones molt agradables, que mai podré oblidar. Tant és així que aquests històrics moments en que celebrem el XXVe aniversari del nostre estimat Centre Excursionista, vull de manera ferma lloar la seva tasca i,

fent-ho així, ho dedico també a tots aquells companys, absents alguns, que han contribuït d'una forma eficaç a l'engrandiment i esplendor de l'entitat, desitjant que la bona companyonia que hi ha hagut en tots moments en l'excursionisme perduri per sempre.

Joves excursionistes, a les vostres mans està l'èxit. Treballeu amb voluntat i feu de l'obra que avui està en poder vostre l'orgull de la nostra ciutat i de la nostra terra.

ANTONI BOADA I LLADÓ.

L'excursionisme terrassenc

El Centre Excursionista commemora, brillantment, en el curs 1935-36, amb una sèrie d'actes, conferències i excursions, d'un relleu extraordinari, la data memorable del seu XXVe aniversari.

La nostra primera i pairal entitat excursionista terrassenca, amb aquests vint-i-cinc anys d'actuació constant i profitosa, ha anat recollint el fruit de la llavor sembrada, amb patriòtic entusiasme, per una colla d'elements de bona voluntat que en la tardor de l'any 1910, fundàvem el Centre, aureolat amb el prestigi d'un excursionisme espiritual i científic, gràcies al suport incondicional d'aquells mestres desapareguts com Cadevall, Sallent, Ferrer, Soler i Palet, Ventalló, etc. i els sobrevivents Palet i Barba, Elies, Galí, Pi de la Serra, Blanxart, Santamaria i altres companys.

La tasca del nostre Centre, ha estat sempre realitzar l'estudi de la nostra localitat en els diferents aspectes natural, històric i folklòric, per tal de fer conèixer i alhora arxivar, el nostre tresor patrimonial. Per això, les primeres excursions realitzades foren de caràcter arqueològic als principals monuments; d'investigació geològica i espeleològica a la nostra muntanya vallesana i d'estudis paleontològics, entomològics, botànics, petrogràfics i d'altres branques de les ciències naturals, alternats amb excavacions i recerques que ajudessin a aquells estudis.

Si excursionisme és investigació, és curiositat per la història dels llocs, coses i persones, és voler explicar-se molts fenòmens naturals i geogràfics i frisar-se per conèixer les coses que la terra produeix i conté; és indubtable que el nostre Centre Excursionista, ha realitzat una extraordinària escola excursionista, creant i educant un nombrós estol de deixebles que no sols han

El Centre Excursionista al Sanatori de can Viver, (24 gener 1911).

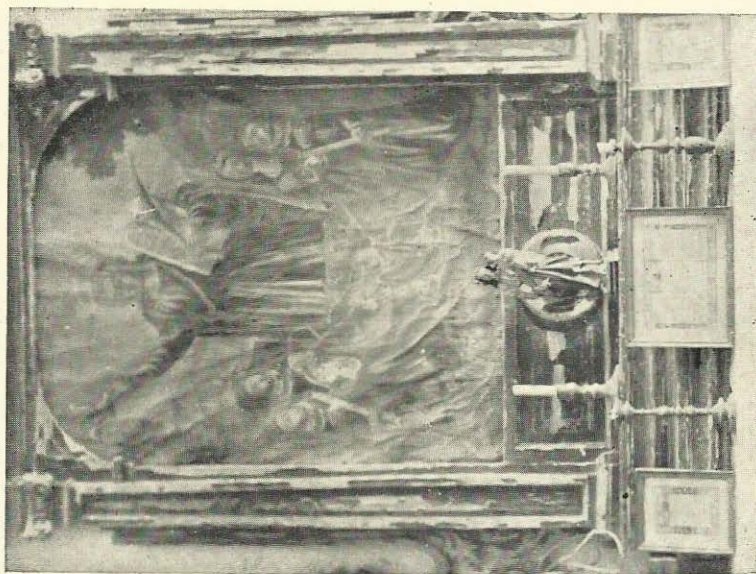
Clixé, Xavier Arola.

Placa de ferro forjat, dedicada als socis fundadors

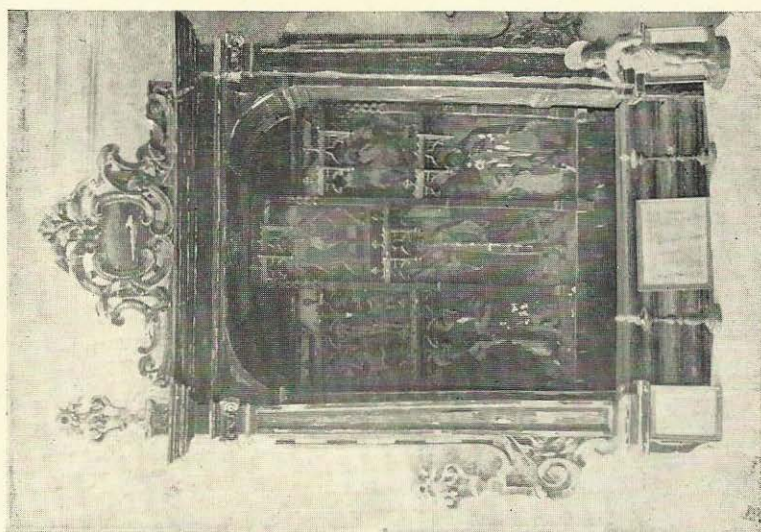
Clixé, Xavier Arola.

Ermita de Santa Maria de Campanyà

Clixé, *Xavier Arola*.

Altar de l'ermita de Santa Maria de Campanyà

Clixé, *Josep Llenas*.

Reticle de l'ermita de Santa Maria de Campanyà

nodrit les seves files d'associats, sinó que molts d'aquests, portats per afanys i respectables ambicions, han creat altres entitats locals d'excursionisme i així amb orgull patriòtic, Terrassa es pot vanagloriar d'ésser la ciutat de Catalunya, que amb relació amb el seu poblament posseeix un major cens d'entitats i seccions excursionistes i un major nombre d'associats que practiquen l'excursionisme, tant en l'aspecte col·lectiu, com en l'individual.

Reconeixem, però, que el llevat principal per a la creació del nostre Centre, el constitueixen dues finalitats essencials: el respecte als venerables monuments arqueològics terrassencs i un fervor entusiàstic per les bel·leses de la nostra preada muntanya de Sant Llorenç del Munt. Ella, poc a poc, a semblança de la fortitud de les seves bancades de conglomerat, ha anat educant i emmotllant, fortes, espirituals i patriòtiques, totes aquestes fornades de joventuts excursionistes, que cada festa l'invadeixen, amb el noble desig de conèixer-la i estimar-la més.

Fruit de les nostres investigacions a la dita muntanya i de la valuosa col·laboració del nostre malaguanyat soci honorari el Rvnd. P. Solà, personificació en aquests últims temps, de l'excursionisme d'estudi i de recerca científica, és la monografia i guia de Sant Llorenç del Munt, que el Centre Excursionista de Terrassa ofereix, amb motiu de les seves noccs d'argent, a tots els bons excursionistes.

L'historial de la vida del Centre, es troba ple d'actes i activitats d'aquest caràcter d'excursionisme científic que li infiltraren els seus fundadors, agermanat amb una modalitat de caire esportiu esdevinguda en l'excursionisme, com són les pràctiques dels esquís, de l'atletisme, de l'acampada, dels escalaments, del davallament a les cavitats subterrànies, etc.

En els seus començaments, interessà al Municipi i a la Junta de Museus, per la realització de les excavacions de Sant Pere i la restauració de les esglésies, que avui, gràcies a l'esforç de dites corporacions i de l'ajut prestat, podem veure bellament dignificades, havent editat el Centre, a fi de divulgar els tresors de les mateixes, la «Monografia de les Esglésies Romàniques de Terrassa». A la sorollosa campanya en defensa de la integritat del retaule major de l'Església del Sant Esperit, es deu principalment la salvació del magnífic altar barroc, obra escultòrica dels Monpeò, que avui admirem bellament daurat i restaurat.

El Centre inicià aquells magnífics i populars aplecs de germanor excursionista a l'Obac i a altres bells paratges de la nostra muntanya; organitzà les primeres excursions estiuenques al Pireneu, que més tard la Secció d'Esports

de Neu i d'Alta Muntanya ha convertit en un continuat pelegrinatge, especialment durant l'hivernada, per fruir de l'esport de l'esquí. Col·laborà, també, amb el Centre Excursionista de Catalunya, a l'organització de les primeres curses de muntanya (Sant Llorenç del Munt) i a l'exploració científica de les més importants unitats espeleològiques de la nostra muntanya; inicià totes les pràctiques de l'atletisme i de les curses a peu a la nostra ciutat laborant sempre en totes les manifestacions de caràcter artístic i cultural.

En l'acampada i les escalades, ha estat una de les entitats excursionistes de Catalunya, que més s'ha distingit; i convinguem que si paral·lelament amb aquests aspectes, que contribueixen a enfortir la joventut, no es descuiden aquells estudis naturals, històrics i folklòrics, es realitzarà un veritable excursionisme i una alta escola de civilitat, convertint l'excursionista en un home fort, educat, ple de coneixements i, per damunt de tot, amant espiritualment de la nostra terra.

Aquest ha d'ésser el nostre excursionisme i la tasca continuativa del Centre Excursionista de Terrassa, perquè pugui assolir, amb el màxim de prestigi, noves fites en la noble tasca educativa, cultural i excursionista.

PAU GORINA.

La unió fa la força

El fet de celebrar-se actualment el vint-i-cinquè aniversari del Centre Excursionista de Terrassa, amb el seu esplèndid programa de festes, conferències i excursions, el qual programa serà coronat dignament amb l'aparició de la «Guia Monogràfica de Sant Llorenç del Munt», renova en el meu esperit el tema, ja una mica arcaic, de la col·laboració conjunta que tots els excursionistes —en els seus diferents aspectes— de la nostra ciutat, deuriem aportar a l'obra que dins aquest quart de segle de vida, ve realitzant el nostre Centre.

Personalment no puc creure que el cens d'habitants de Terrassa permeti la vida, amb la deguda expansió, de varies entitats afines. Així és que, malgrat ésser la nostra ciutat una de les primeres de Catalunya, on el nombre de veraders amants de la muntanya és més crescut, no per això la quantitat d'aquests dóna marge a l'existència de més d'una o màxim dues entitats d'aquesta naturalesa.

Tots els socis més o menys antics del Centre i particularment els que havem passat per les seves juntes directives, sabem els esforços que s'han realitzat en el sentit de llimar asprors i poder arribar a una veritable unitat on tinguessin cabuda i comprensió totes les nobles tendències i respectables conviccions dels diversos agrupaments d'excursionistes locals. Malauradament, almenys fins a la data, no han fructificat aquests sincers i honrats propòsits degut, principalment, a la particularíssima psicologia de què estem posseïts els catalans.

Sortosament, però, les decepcions no han pas fet trontollar l'ànima del Centre i així podem constatar, amb joia, que el traçat de la línia de conducta marca anyalment una fita ascendent que tots plegats tenim l'obligació d'afermar i de procurar elevar-la a un superior nivell.

Si examinem les diferents activitats que, des de la seva fundació, ve descabdellant el nostre Centre Excursionista, quasi bé podríem qualificar la seva tasca de gegantina si tenim en compte els seus escassos mitjans de desenvolupament i la modèstia amb què sempre ha actuat, cosa que la fa encara més honorable.

En l'ordre material ni caldria dir que primerament li correspon l'honor d'haver desvetllat l'afició a la muntanya a una gran part dels nostres conciutadans. Com és natural i acostuma succeir, no tots els allistats en els seus rengles preferiren una mateixa activitat i això féu que s'hagués de procurar l'educament de les aficions preferides per cadascú. La geologia, les recerques arqueològiques i de fòssils, l'exploració de coves i avencs, l'escalament de pics i turons, la geografia, la botànica, la fotografia, etc., són activitats que s'han practicat i venen conreant-se avui dia, comptant amb regular nombre d'adeptes i sota el guiatge dels companys més iniciats en cada una de les especialitats.

Dins l'aspecte cultural, la seva biblioteca-museu, que encara que modesta, hom no deixa de trobar-hi gran part de les seves obres especialitzades i una quasi completa col·lecció de guies i mapes de les regions i muntanyes de la nostra terra i àdhuc de les fronteres. L'edició de la revista ARXIU, que es serveix gratuïtament a tots els associats i de la que es fa intercanvi amb les seves similars, amb alguna d'inter-regional i es serveix àdhuc a l'estranger. Curssets anuals de conferències amb diversitat de temes; història, geografia, art, folklore, viatges, ressenyes d'excursions etc. En fi, que en la tribuna de la nostra entitat hi han explicat i desenrotllat els seus coneixements les més altes personalitats intel·lectuals catalanes.

Tot aquest vast programa —que ací sols extractem ja que no és possible de detallar— s'ha de tenir amb compte que ve portant-se a terme amb la bona voluntat d'una societat que compta amb un reduït nombre d'afiliats que paguem una modesta quota. Si la majoria dels excursionistes de la nostra ciutat s'apleguessin al recés del Centre i arribessin a reunir-nos la quasi totalitat, quantes coses podrien fer-se que repercutirien en un major profit comú, mentre que, tal com està l'organització actual, obliga a les altres entitats similars a tancar-se en el reduït cercle de les seves possibilitats i a efectuar, solament, intents de posar a la pràctica alguna de les iniciatives o modalitats que s'han incorporat al Centre i que al principi havien cuitat a criticar.

L'individualisme es veu que és una tara molt arrelada entre nosaltres i que arreu frena lamentablement les obres de gran envergadura, com ho demostra l'anècdota que vaig a contar. Fa uns dotze anys, que per delegació del Centre Excursionista de Terrassa vaig assistir, a Barcelona, a una reunió d'entitats excursionistes, per tal de procedir a la constitució de la Federació d'aquesta classe de societats. Després d'algunes hores de discussió la reunió acabà essent un altre dels varis intents com els que ja s'havien vingut efectuant anteriorment i la causa de no haver-nos pogut entendre fou deguda principalment a l'excés nombre d'entitats concurrents. Figureu-vos que representant vuit o deu ciutats, almenys erem cent cinquanta delegacions, algunes d'elles que ni sabien exactament el verdader nom de llur agrupació. El nombre d'entitats, les quals havien d'ésser les que formarien el primer consell, la qüestió econòmica, la finalitat de la Federació, tot això foren aspectes intentats de discutir però que degeneraren en verdaderes calamitats fins que a l'últim la presidència, amb molt bon encert, dissolgué la reunió i s'acomiadà, més o menys, amb les paraules següents: «Companys, mentre no sigui possible d'allunyar de cada u aquest ridícul amor propi, aquest individualisme mal entès, aquest afany existent entre diferents grupets d'individus que es permeten el luxe de fundar societats per la sola satisfacció i orgull de tornar-se en la presidència i altres càrrecs importants, no ens serà possible, als catalans, de portar a terme cap obra meritòria que ressoni a casa nostra com a l'estranger amb la intensitat i respecte que seria de desitjar i a semblança de les existents avui dia en els països on les persones comprenen que una aportació individual a una obra col·lectiva és molt superior, en resultats positius, que a tot quan pugui intentar-se, àdhuc amb tota la bona voluntat, dins aquest terreny del particularisme, d'envegetes i d'obstrucció sistemàtica».

JAUME ALTISEN.

U n a v a l o r

No crec pertinent —com se'm demanà— reportar als llegidors d'ARXIU les impressions que, relacionades amb la vida del Centre Excursionista, vaig recollir durant el transcurs de la meua presidència, entre altres raons, perquè en un número dedicat a commemorar, amb la joia del cas, el XXVe aniversari d'aquesta entitat per mi tan volguda, no vull posar de manifest alguns desenganys i espines que, com en tota cosa humana que es fa per amor i desinterès, va proporcionar-me l'exercici d'aquest càrrec.

Em concretaré — si se'm permet — a exposar el que, al meu entendre, té una valor més constant i positiva de totes quantes ha realitzat el Centre Excursionista en els vint-i-cinc anys d'existència. Em refereixo, ni més ni menys, al nostre portantveu ARXIU.

Ja des dels seus inicis que ARXIU aconsegueix una tasca esplèndidament cultural que cap més publicació terrassenca pot igualar. No sols la valoritzen els estudis que sota variats aspectes els homes de ciència d'ací i de fora hi han publicat, sinó que a ella cal atribuir íntegrament l'honor d'haver contribuït a fomentar les aficions literàries dels joves de totes les promocions, car, ben pocs seran els que no hauran trobat un generós acolliment en les pàgines de l'esmentada publicació.

Una altra prova ben convincent de la seva vàlua la tenim en el fet de què a tothora ha estat sol·licitat per particulars i corporacions de casa nostra i de l'estranger, car, saben que en aquest portantveu sovint hi apareixen documentats estudis sobre la flora, la fauna, la geologia, la història, etc., etc., de casa nostra. Treballs, tots, completament inèdits i d'un interès indiscutible.

Finalment, sota un altre aspecte, cal també desitjar molts anys d'existència a ARXIU i aquesta vegada el nostre desig vol ésser de caire purament sentimental.

M'explicaré. Gràcies al portantveu del nostre Centre Excursionista, molts socis que per llur edat no poden militar dins l'excursionisme actiu i que esguarden des del pla, amb ulls enyoradissos, la nostra muntanya, el cim de la qual potser no tornaran a assolir mai més, esperen amb frisos desig l'aparició d'ARXIU en el qual hi troben descrites excursions —un temps no gaire llunyà per ells realitzades— i que els fan reviure en esperit el goig de trescar camins, assolir cimals, admirar i respirar a ple pulmó l'aire, el sol i el cel de la nostra Catalunya.

Avui que l'excursionisme català en general s'ha desviat lleugerament de les seves orientacions inicials fem vots perquè la tasca d'ARXIU sigui llarga i fecunda, superant-se cada dia més en el to de noble divulgació que fins ara l'ha caracteritzat, ja que fins m'aventuro a declarar que, si més no, per la continuïtat d'aquesta meritíssima publicació, desitjo la del nostre Centre Excursionista.

Heus ací resumits tots els meus anhels.

MARIAN M. GALÍ.

Una guspira de llum

Una de les coses que més m'han suggestionat i commogut, practicant aquest excursionisme que amb tanta joia celebrem el seu vint-i-cinquè aniversari, és la puritat del xoc espiritual entre amics excursionistes, esclat aparegut amb tota plenitud i exuberància en certs moments culminants de la nostra vida.

L'ambient que a voltes enronda el topament espiritual és tan pur, la volada dels motius i la grandesa i majestat de l'escenari facilita tan el desenvolupament del nostre raciocini íntim i desinteressat, que fa que el xoc s'efectuï sense embulls i amb caires i matços de vera confessió. És un esdeveniment tan enlairat i d'una tan vasta i ubèrrima magnitud el seu valor, que de totes les emocions que he experimentat excursionejant, aquests xocs extraordinaris de l'esperit, m'han quedat profundament gravats, quan sortosament s'han produït.

Atribueixo a l'excursionisme una gran importància, en el sentit de que ell posseeix bona part de les solucions dels problemes més intrincats que tenim els humans per resoldre; tant del cos, com de l'ànima. Una ruta sempre agradable ens mena pels viarany humils de la raó i de la comprensió i quan aquesta assoleix espiritualment un dels cims més alts de la terra, és quan el verdader amor, aquell amor que tot ho perdona, perquè tot ho comprèn, il·lumina majestuosament la testa del bon excursionista. Cap dubte hi ha, que l'ésser normal, està sàbiament dotat de les qualitats necessàries per a fer-se digne de la meravella que l'envolta.

.
Dintre el tríngol ciutadà, m'he trobat a voltes apartat d'un estol d'amics

per algun motiu enutjós: llur posició econòmica, la lluita inhumana per la vida, les ganes de figurar, etc. En plena natura, en plena excursió, adés gaudint, adés passant calamitats —perquè en la ruta de la vida de tot hi ha— he viscut uns moments —moments sublims— d'una compenetració tan clara i precisa, d'una visió tan assimilada amb aquells amics, que l'acord ha estat total. I si no apareix aquest acord quasi total amb tota pompa i esplendor, no són minses bromes les que entelen l'objectiu, sinó blocs monstres que com roques gegantines despreses de llur altitud, se us interposen al camí del raciocini lluminós.

Les altes concepcions de la natura que remouen l'esperit i afinen les cordes del cor, no posen de cop i volta a to el que està excessivament desafinat, amb tot i que cultivant-se, li ofereixen un guany indiscutible.

Les tares greus i que amb el fregadís de l'excursionisme es suavitzen, apareixen netes i descarnades tal com són: el dolent, dolent; el pessimista, pessimista, etc.

Quan amb un ésser que a ciutat no hi convergiu i excursionsant hi entreu en franca relació, amb to correcte i amarat de sinceritat, presidit per la serena visió de la natura i en confrontar-vos cruament en la realitat viva dels fets i de les coses sublims i d'haver deixat de banda tot un seguit de mirallets, pintures i formulismes que a voltes se'ls qualifica de socials i arriba el moment transcendental de que lligueu caps i entreu en un acord quasi total en quelcom d'altura, quan sou un dels protagonistes d'un moment sublim d'aquests, no hi ha dubte que sou un ver testimoni d'una meravellosa guspira de llum: heu viscut un dels moments lúcids i plens de llum per vosaltres, que l'excelsa natura, per la màgica influència del bon excursionisme, tot amor i dignificació, ha posat senzillament damunt vostre.

R. GRANER I CIVIL

Les festes del XXV Aniversari

El dia 6 de novembre proppassat, d'acord amb el programa establert, tingué lloc l'acte d'obertura dels actes a desenrotllar amb motiu de les nostres Noces d'Argent.

A les deu de la nit, després d'oberta al públic l'exposició de fotografies de Terrassa retrospectiva, es constituí la presidència de l'acte. A la dreta del nostre president, J. M.ª Arola, s'assegueren els ex-presidents senyors Boada

i Lladó, Pi de la Serra, Marian Gali, Pau Gorina i J. Altisen; a l'esquerra els socis fundadors, senyors Alexandre Gali, J. Montllor (del Centre Excursionista del Vallès) Joan Armengol, Pere Domènec i Agustí Badia, com també tota la Junta actual del nostre Centre. En representació de l'Ajuntament, presidia el nostre consoci, senyor Josep Cadafalch.

Iniciat l'acte amb unes emocionants paraules, remarcant la significació de la festa, pel nostre President, es tributà un homenatge als socis difunts, aixecant-se tots els presents, dempeus i, guardant un minut de silenci, transcorregut el qual, fou descoberta la placa dedicada als socis fundadors. La placa, de ferro repujat, és obra del nostre consoci senyor Rossend Graner i porta aquesta inscripció: El Centre Excursionista als seus socis fundadors, amb motiu del XXV Aniversari. 1910-1935.

Seguidament, el vocal d'Arqueologia, Història i Art del C. D., senyor Baltasar Ragon, parlà de la vida del Centre, en els seus 25 anys d'existència.

Després féu ús de la paraula el senyor Alexandre Gali. Començà evocant els grans records que per ell guarda el nostre Centre, el nostre local. Sóc un perfecte sentimental —digué— i em plauen les coses que porten afecte, que lliguen els cors. Si he adoptat externament, una posició austera, seca, eixuta, no és per res més, sinó per defensar-me d'aquest sentimentalisme. I dic això, perquè ara fa vint-i-tres anys, en un acte inaugural de curs i en aquest mateix lloc, proclamava la tendència científica. Passats vint-i-cinc anys i veient uns resultats com els presents, em sento inclinat a rectificar. Potser avui ja no faria aquell discurs. L'amic Montllor, ací present, predicà llavors a Vic, on ens trobàvem també nosaltres, un excursionisme sà, sentimental, humà, amb el qual em sento avui més inclinat. El que jo trobo ací, per damunt de tot, és aquest valor afectiu, aquest valor humà i per això em sento cridat a reconciliar amb ell, el criteri que fa vint-i-tres anys expressava. Segueix analitzant la ciència i l'excursionisme i diu: La ciència per ella sola, mata. Cal donar-li, doncs, aquest valor de vida i vosaltres heu ensenyat com es pot substanciar una cosa amb l'altra...

Acabà amb uns mots d'encoratjament a la Junta i als socis.

Parlà tot seguit el senyor Montllor. Recordà els inicis del Centre i posà de relleu l'estreta relació d'amistat entre les dues ciutats germanes, Terrassa i Sabadell. Féu una brillant exaltació de les virtuts de l'excursionisme. Aportà a l'homenatge l'adhesió dels excursionistes sabadellencs.

La festa acabà amb un bell concert, a càrrec de la Secció Coral de la Joventut Terrassenca.

El dia 10 del mateix mes, es celebrà el dinar de Germanor, en el nostre local. Transmeteren adhesions a l'acte, diverses entitats locals i foranes.

La presidència era formada pel senyor J. M.ª Arola, President del Centre, a la seva esquerra, els senyors Puig i Cadafalch, Domènec Palet i Barba, Blanxart, Marian Galí amb la seva senyora, Domènec, Castanyé i a la dreta, senyor S. Armengol, en representació de l'alcalde, Boada i Gibert, del C. E. del Vallès, Muset del C. E. de Bages, Soler del C. E. de Vic i varis ex-presidents.

A l'hora del brindis, el nostre President pronuncià unes paraules d'ofertament i seguidament féu ús de la paraula el senyor D. Palet i Barba, soci honorari del Centre i diputat a Corts, qui fa al·lusions a la seva vida en el nostre Centre. El senyor S. Armengol, com a representant de l'Excm. Ajuntament, llegeix unes ratlles d'encoratjament a la nostra tasca. El segueix en l'ús de la paraula el senyor J. Puig i Cadafalch, qui entre altres coses va dir: No oblidem, els catalans, que som un poble culturalment jove. Tinguem present aquest fet, que ens imposa un deure. S'exten en consideracions, sobre la tasca cultural a complir, tot fent excursionisme i dient: Vosaltres delegats del Centre Excursionista, jo us imagino una selecció. Procureu doncs contagiar el vostre esperit selecte, al major nombre de prosèlits. Els Centres Excursionistes teniu un camp enorme per a desenrotllar aquestes tasques. Podeu fer-les totes, impulsades totes, conjuntament amb l'ideal esportiu, noble, humà, de l'excursionisme.

Parlà tot seguit el doctor J. Homs, pvre., qui fa recalcar la necessitat de propagar les nostres coses de valor artístic o arqueològic.

Després llegeix unes quartilles, que publica aquest número d'ARXIU, el senyor Ll. Castanyé.

El senyor M. Galí, pren la paraula i s'explica en tons patriòtics, fins acabar amb les següents paraules: I, quan les polèmiques aconseguïen ja un grau màxim de vehemència, heu's ací la resposta d'aquell mestre d'excursionistes i de patriotes, Maspons i Anglasesell, assenyalant una bandera barrada: «L'esperit de l'Excursionisme, és aquest».

Parlaren després, els delegats senyors Estassen del C. E. de Catalunya, Montllor i Gisbert del C. E. del Vallès, Muset del C. E. de Bages i Soler del C. E. de Vic. Tots els parlaments foren acollits amb grans aplaudiments.

I després de llegides les adhesions, quedà clos l'acte, no sense abans, haver tramès als socis honoraris senyors Armengol i Rigol, impossibilitats d'assistir a l'acte, uns rams de flors que exornaven la taula.

Crònica

EN MARC ARMENGOL I TRULLÁS

L'infadigable company traspassà, després de llarga malaltia, el dia 10 del passat mes de desembre.

El Centre Excursionista de Terrassa sent una dolor profunda, en perdre tan estimable i bondadós germà que tant ens havia ajudat en la nostra tasca, i al qual com a paga als seus mereixements, se'l nomenà Soci Honorari.

ARXIU dedicarà uns articles necrològics, en un dels pròxims números, al digne i exemplar excursionista, que tots tant estimàvem.

En pau descansi.

Biblioteca.—Ultra els butlletins i revistes que periòdicament es reben al Centre, han ingressat a la nostra Biblioteca els següents volums:

«Historial de Terrassa de l'any 1935», cedit pel seu autor en Baltasar Ragon, membre del Consell Directiu del Centre.

«Boletín de la Academia de la Historia».

«Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural». Volum XXXIV, números 1 al 9.

«Per la restauració del Monestir de Poblet». Publicat per Ràdio Associació de Catalunya.

«Treballs geològics» i «El desmunt de l'Estació de Viladecavalls», originals del nostre distingit col·laborador, senyor Jacint Elias.

Varis dels goigs del terme de Rubí —entre ells els de Santa Maria de Campanya— cedits pel distingit professor de les Escoles Ribes de Rubí i distingit col·laborador d'ARXIU, en Martí Tauler.

També del nostre consoci col·leccionista de goigs, En Josep M.ª Fargas, hem rebut un exemplar del Goig de Santa Agnès, que es cantava en l'enrunada ermita de Sant Llorenç del Munt, el qual porta el número 4 de la col·lecció de l'esmentat consoci.

Moltes gràcies als generosos donants.

Per excés d'original, deixem d'esmentar els volums que no poguérem englobar en llur totalitat en el número passat, cedits gentilmente per la Junta del Museu de Ciències Naturals, de Barcelona, cosa que farem amb tota cura en el pròxim número.

Excursions fetes.—Durant els mesos de desembre i gener, s'han efectuat 22 excursions amb un total de 137 socis concurrents.

Els llocs preferentment visitats són els següents:

9 excursions a Sant Llorenç del Munt (A les Castellasses; Al turó de les nou cabres; Al bolet de les Castellasses; Als Obits i Turó de Montcau, etc); 1 a les Arenes, Mas Romeu, Agramunt, Castell d'en Pere; 4 al Pireneu (2 a practicar l'esquí); 1 a l'Aquàrium de Barcelona; 2 a Montserrat; 1 a Caldes de Montbui, Granollers, Vilanova de la Roca, Alella, Masnou, Montgat, Badalona i Barcelona; 4 excursions pels nostres encontorns (Font del Ferro, L'Obac, Font de la Portella i Rellinars; Santa Marguerida i una visita al Monestir de Sant Cugat).

Museu.—Passa al Museu, una moneda Ardid Barcelonès del 1853, cedida pel consoci en Francesc Garcia.

Secció de Fotografia.—Tenint aquesta Secció el projecte de fer una Exposició retrospectiva en la nostra sala d'actes, es prega als senyors socis que tinguin fotografies més o menys antigues, relacionades amb el nostre excursionisme i les vulguin exposar, que les lliurin com més aviat millor a l'esmentada Secció, la qual una volta tancada l'Exposició, les retornarà curosament.

Aquesta Secció, s'ha subscrit a la novella revista internacional «Galeria».

Excursions i Conferències

MES FEBRER

Dia 2.—Matí: Excursió visita al *Palau de Pedralbes*.

Dia 7.—A les deu de la vetlla: **Sessió de Cinema Amateur**, a càrrec de la *Secció de Cinema d'Amics de les Arts* de la nostra ciutat.

Dia 9.—Pràctiques d'esquis a *La Molina*. Organitzada per la Secció d'E. de N. i d'A. M.

Dia 14.—A les deu de la vetlla. Conferència a càrrec de *Ramon Miquel i Planes*, qui versarà sobre el tema: **El Folklore i el Llibre**.

Dia 16.—Excursió a *Les Canterelles, La Pola i l'Obac*. Vocal, J. Girona.

Dia 21.—A les deu de la vetlla: Conferència a càrrec d'*Eduard Vidal i Riba*, qui versarà sobre el tema: **Història de l'Excursionisme**.

Dia 23.—Visita a la *Col·lecció paleontològica d'En Josep Datzira*. Secció C. N.

MES DE MARÇ

Dia 1.—Excursió a la *Font Soleia, La Mola, Obits* i retorn per *can Robert*. Vocal, Ramon Parent.

Dia 3.—**Obertura de l'Exposició Retrospectiva d'Excursions del nostre Centre** Organitzada per la Secció de Fotografia.

Dia 8.—Al matí. Excursió-visita al *Museu d'Art de Catalunya*. Vocal, B. Ragon.

Dia 15.—Excursió-recerca de fòssils *pliocènic*s a *Papiol*. Secció C. N. Vocal, J. Datzira i Vidal.

Dia 19.—Pràctiques d'esquis a *La Molina*. Organitzada per la Secció d'E. de N. i d'A. M.

Dia 22.—Excursió-visita matinal, a la *Casa de la Maternitat i expòsits*. Amb autocar, (places limitades). Vocal, Josep M.ª Fargas.

Dia 29.—Excursió a *Talamanca*. Secció C. N. Vocal, Josep Olivé.

NOTES: Per detalls complementaris, els divendres anteriors a la realització de les excursions, a Secretaria.

—A les excursions organitzades per alguna Secció, hi poden concórrer tots els senyors socis del Centre, car a elles solament els incumbeix l'organització.

—Cal avisar per escrit al senyor Secretari del Centre, si es rep deficientment ARXIU.

Josep Blay

Mobles - Decoració - Somiers - Enreixats

Despatx i Tallers:
Francesc Macià, 57 i 64 Terrassa

Victòria
Hotel
Restaurant

St. Pere, 50-T. 1815

NOVA DIRECCIO:

ANTONI ARNAN

Carta-Coberts-Banquets - Pensions a preus reduïts

ALFOMBRES - PERSIANES - HULLES - PLOMERS - RASPALLS - BARRETS - ESPARTERIA

A. Rovira

Casa fundada en 1770

Font-vella, 14 TERRASSA

Guarnicioneria i Corretges de cuir i goma

J. CASTELLA ESPAÑÓ

Casa fundada en 1790

ESGLÉSIA, 22 TELEF. 2151

EXCURSIONISTES!

PER A EFECTUAR VOSTRES
COMPRES NO OBLIDEU

Sabateria Egara

Sant Pere, 24 Rambla Egara, 213

RADIO :: DISCOS

PIANOS DE LLOGUER
TOT EL REFERENT A MUSICA
VENDES A TERMINIS

CASA FARRAS J. Jover, 18

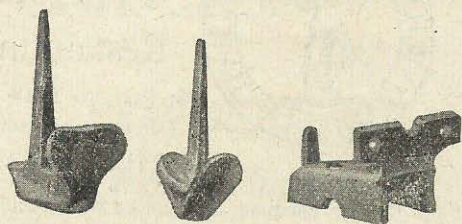
CASA LLUGANY

SANT PERE, 39

MATALASSERIA

ARTICLES D'ESPORT

CONSTRUCCIÓ DE CLAUS de totes classes i ARTICLES DE FERRETERIA

Ramon Morral

Especialitat en tota classe de
Tatxes per a Calçats d'excursió

Mas Adei, 21

Taller, Mina, 60

TERRASSA

Fàbrica de Teules mecàniques

Segués, Donadeu i C.^a

TERRES CUITES PER FAÇANES
JARDINS - ARTICLES SANITARIS

Despatx: Font-vella, 1 - Telèfon 2111

Casa Martorell

Perfumeria nacional i estrangera
Plateria
Bisuteria
Paraigües
Ombrel·les
Objectes propis per a regal

Font-vella, 59

TERRASSA

AUTO - ELECTRICITAT

Ràdio - Fonògrafs

ISIDRE ARMENGOL

FOTOGRAFIA

Secció de Revelatge

i proves

Servei ràpid i acurat

Despatx:
R. Fermí Galán, 9
Telèfon 2054

Taller:
C. Ireneu, 51
Telef. 1542

CASA CUNI

CONFITERIA

RUTLLA 52 : TERRASSA : TELEFON 1717

Articles d'alumini,
d'esport i propis
per a excursions.
Claus TRICOUNIS

P. Père

Unió, 32 : Tel. 1399

Vidres [de totes classes
PREUS ECONOMICS

CASA

Sant Pau, 5

CÓ

En les vostres excursions no deu
mancar-hi el fogó «CAMPING»

VISITEU LA JARDINERIA

Casa Martínez

Conservació de jardins
Rams i Corones

Vall, 27

Teléf. 1153

**PELLETERIA
OLIVERAS**

*Extens assortit en totes classes de Pells
fines i corrents. - Preus limitats per ésser
de fabricació pròpia. - En moneders
per senyoreta fem el 10 % descompte
mentonant aquest anunci.*

JAUME JOVER, 8

Línies regulars de viatgers

Confortables auto-cars per a
excursions, turisme i esport

INFORMES:

H. Quintana

FRANCESC MACIÀ, 45

SOCI!!

Tens companys?

Tens amics?

proposa'ls per associar-los a la nostra Entitat

Excursions i visites col·lectives

Alpinisme - Esports d'hivern

Camping - Atletisme

Conferències i Curssets - Exposicions

Biblioteca: Prestació de llibres i mapes

Sessions de Projectacions, etc.

Hotel PLA

PREUS REDUITS
GARATGE

Les Escaldes
(Andorra)

Completament modernitzat :: Aigua
corrent, calenta i freda :: Cambres de
bany :: Cuina de primer ordre :: Es-
plèndida situació :: Banys sulfurosos.

Propietaria: **Vda. PLA**

Representant oficial:
PHILIPS RADIO
CASA FERRER

Venda al comptat i a terminis fins a
18 mesos : Per a llums de totes
classes i de bon gust aquesta casa

VEGIN ELS APARADORS

Jaume Jover, 13 - Telèfon 1819

MOKA

MOKA

MOKA

CAFÈ DE QUALITAT

DEGUSTACIÓ

"AMERICAN BAR"

Resopons econòmics
OBERT TOTA LA NIT

Telèfon 1025

M. ABAD RIBERA

Pues i Lliços per a Teixits - Extens assortit en Pues de Lloguer
Filferros de totes classes - Enreixats metàl·lics - Laminació
en fred de cercols per a embalatges i altres indústries

CARRETERA MARTORELL, 29

TELÉFON, 2105